

—Aquells que hagueu acabat els exercicis podeu pintar el dibuix de la fitxa i després d'haver-me-la ensenyat la podeu guardar a la carpeta.

De nou torna a estar la classe en silenci, la mestra s'aixeca i va observant les feines dels alumnes que van acabant. Com veu que encara queden uns minuts abans de baixar al pati, diu en veu alta:

—Els que ja heu acabat i guardat la feina, podeu agafar un full de quadrets i puntuar-lo, i quan esteu m'ho dieu i us donaré una fitxa de grafismes per copiar.

Així segueixen treballant cadascú en la feina que té i a mida que van acabant es van aixecant i canviant de feina però sense trencar l'ambient silenciós i de treball de l'aula.

Quan falten cinc minuts per anar al pati la mestra els diu:

—Bé, tots aquells que hagueu acabat la feina podeu començar a recollir per anar al pati i els que no afanyeu-vos!

Comença a haver força moviment, s'acaba el temps del treball individual.”

(Segment extret de la setena sessió de català observada a 3er.)

“Després d'haver explicat com es fan els percentatges que han llegit al llibre de matemàtiques i d'haver practicat algun oralment, la mestra els escriu a la pissarra la manera de fer-ho i els diu.

—Bé, ara en un full, copiareu els passos per a fer els tants per cent i els enquadrareu, per a que quedi clar com s'han de fer i després ho pogueu estudiar. I un cop copiada la teoria, fareu l'exercici dos del llibre en el mateix full.

Sense cap pregunta, es posen a treballar individualment i en silenci.

Mentres treballen la mestra copia a la pissarra les dades del problema i quan acaba es passa per l'aula observant com treballen els alumnes.

Passats deu minuts diu en veu alta:

—Heu acabat?

Una part de la classe diu que si i altres no contesten ni aixequen el cap del full.

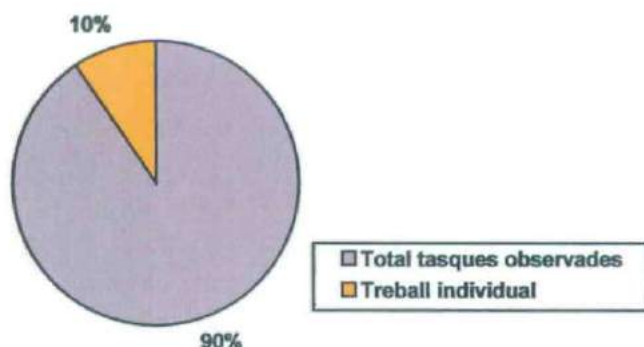
—Bé, doncs ara el corregirem a la pissarra —diu la mestra”

(Segment extret de la vint-i-unena sessió de matemàtiques observada a 6è.)

Dades quantitatives

La tasca *Treball individual* representa el 10% del total de les tasques observades entre ètica i les matèries del currículum, medi social, matemàtiques i llengua catalana. És a dir, que apareix 339 vegades d'un total de 3310 tasques.

Total tasques observades	3310
Freqüència total	339
Percentatge d'aparició	10%

A ètica

Treball individual apareix 59 vegades en el total de tasques observades i representa el 7% d'aquestes.

Total tasques observades	841
Freqüència real d'aparició	59
Percentatge d'aparició	7 %

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 41 vegades en format curt, és a dir, el 69,5% de les vegades; 15 vegades en format mitjà, és a dir, el 25,5% de les vegades; i 3 vegades en format llarg, el que representa el 5% de les vegades.

Tasques de duració curta	41	69,5%
Tasques de duració mitjana	15	25,5%
Tasques de duració llarga	3	5%
TOTAL	59	100%

A medi social

Treball individual apareix 91 vegades en el total de tasques observades i representa el 10% d'aquestes.

Total tasques observades	922
Freqüència real d'aparició	91
Percentatge d'aparició	10 %

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 34 vegades en format curt, és a dir, el 37% de les vegades; 30 vegades en format mitjà, és a dir, el 33% de les vegades; i 27 vegades en format llarg, el que representa el 30% de les vegades.

Tasques de duració curta	34	37%
Tasques de duració mitjana	30	33%
Tasques de duració llarga	27	30%
TOTAL	91	100%

A matemàtiques

Treball individual apareix 81 vegades en el total de tasques observades i representa el 11% d'aquestes.

Total tasques observades	763
Freqüència real d'aparició	81
Percentatge d'aparició	11 %

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 32 vegades en format curt, és a dir, el 40% de les vegades; 22 vegades en format mitjà, és a dir, el 27% de les vegades; i 27 vegades en format llarg, el que representa el 33% de les vegades.

Tasques de duració curta	32	40%
Tasques de duració mitjana	22	27%
Tasques de duració llarga	27	33%
TOTAL	81	100%

A llengua catalana

Treball individual apareix 108 vegades en el total de tasques observades i representa el 14% d'aquestes.

Total tasques observades	784
Freqüència real d'aparició	108
Percentatge d'aparició	14 %

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 37 vegades en format curt, és a dir, el 34% de les vegades; 28 vegades en format mitjà, és a dir, el 26% de les vegades; i 43 vegades en format llarg, el que representa el 40% de les vegades.

Tasques de duració curta	37	34%
Tasques de duració mitjana	28	26%
Tasques de duració llarga	43	40%
TOTAL	108	100%

Quadre resum

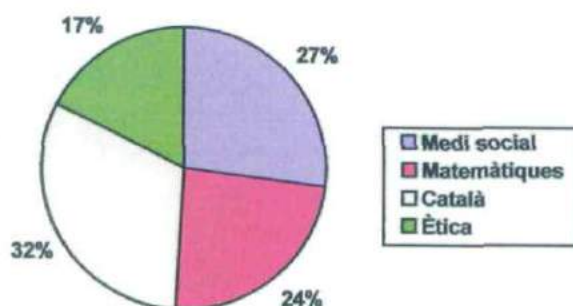
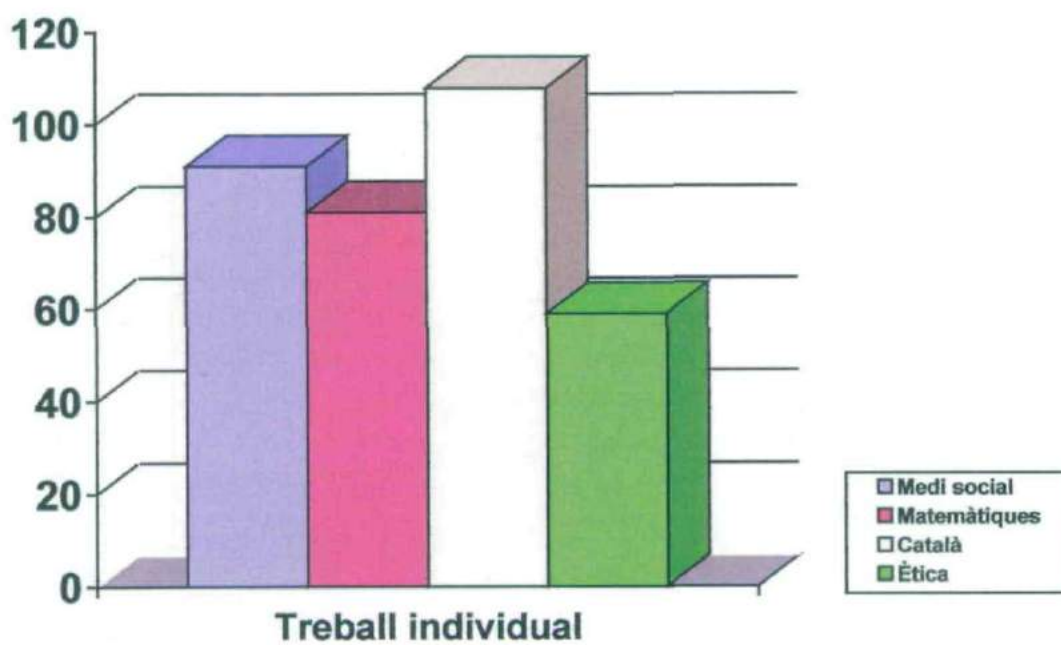
A continuació establim un resum comparatiu dels quatre quadres anteriors en el referent a les freqüències d'aparició i els seus percentatges. En ell podem observar que malgrat les freqüències varien, els percentatges són molt similars a medi social i matemàtiques, superiors als d'ètica i en clara direcció cap als de llengua catalana, el major.

	Total tasques observades	Freqüència d'aparició	Percentatge d'aparició
Ètica	841	59	7%
Medi social	922	91	10%
Matemàtiques	763	81	11%
Llengua cat.	784	108	14%

Comparació per matèries

En el total de l'observació, la tasca *Treball individual* ha aparegut 339 vegades el que representa un 10% del total. En la distribució dels percentatges d'aparició dins aquesta tasca segons les matèries ha estat del 17% a ètica, és a dir, 59 aparicions; del 27% a medi social, és a dir, 91 aparicions; del 24% a matemàtiques, és a dir, 81 aparicions i del 32% a llengua catalana, és a dir, 108 aparicions.

	Ètica	Medi	Matemàtiques	Llengua	TOTAL
Freqüències reals d'aparició	59	91	81	108	339
Percentatges d'aparició	17%	27%	24%	32%	100%

Respecte la distribució del temps d'aquesta tasca segons les matèries, podem observar que majoritàriament es dona en versió curta, 144 vegades, repartides en 41 vegades a ètica; 34 vegades a medi social; 32 vegades a matemàtiques, i 37 vegades a llengua catalana. La distribució de les tasques de duració mitjana és també bastant regular, d'un total de 95, 15 es donen a ètica, 22 a matemàtiques, 28 a llengua catalana i 30 a medi social. Finalment, cal observar que aquesta tasca en duració llarga es dona moltes vegades a les matèries del currículum i en canvi molt poc a ètica. D'un total de 100, es dona 40 vegades a llengua catalana, 27 a medi social, 27 a matemàtiques i 3 a ètica.

	Ètica	Medi	Matemàtiques	Llengua	TOTAL
Tasques duració curta	41(69,5%)	34(37%)	32 (40%)	37(34%)	144(42,5%)
Tasques duració mitjana	15(25,5%)	30(33%)	22 (27%)	28(26%)	95(28%)
Tasques duració llarga	3(5%)	27(30%)	27 (33%)	43(40%)	100(29,5%)
TOTAL	59(100%)	91(100%)	81 (100%)	108(100%)	339(100%)

Comentaris valoratius i interpretatius

La tasca *Treball individual* és una de les tasques que més s'han donat en el total de l'observació, amb un 10% d'aparició i això ens fa pensar que és una tasca necessària en el treball dels alumnes. És a dir, treballar sol és important i necessari per a poder aprendre amb correcció, per aprofitar les estones d'estudi, per a aprendre a planificar l'utilització del temps, ..., per tantes coses que és molt important que a l'escola es treballi. Cal dir també, que el treball individual té moltes possibilitats, és a dir, pot ser escrit, de lectura, de dibuixar o pintar, treball a l'ordinador, treball de recerca d'informació, de pensar i reflexionar, memoritzar, observar fotografies i dibuixos, i això vol dir que cal que els alumnes el dominin. Si observem els resultats obtinguts per matèries, podem veure que es treballa més o menys en la mateixa mesura a totes les matèries, una mica menys a ètica que en les altres, donat que l'ètica la treballem de cara

al grup sencer, tractant de fer la classe el més dinàmica possible i el treball individual ralentitza el ritme de les sessions, sobretot amb els més petits, de tercer i quart de primària, que encara no tenen desenvolupades al màxim algunes destresses. A llengua catalana es dóna de manera més freqüent que en les altres matèries gairebé una tercera part del total i és lògic si pensem que és la matèria en la que s'aprén a llegir i escriure i aquestes tasques requereixen de molta pràctica individual. A matemàtiques apareix en menor mesura però no gens despreciable, una de cada quatre vegades que apareix la tasca és a matemàtiques i és també degut a la gran necessitat que és dóna d'aprendre i exercitar els procediments matemàtics. Es dóna de forma habitual una estona per practicar aquelles operacions que s'acaben d'aprendre o que cal millorar i en la majoria d'ocasions aquest practicar es converteix en treball individual. Finalment, a medi social, es dóna en menor freqüència donat que es treballa més a nivell pràctic, en grup i treballant a partir dels coneixements previs dels alumnes, utilitzant el diàleg i altres mètodes.

En relació a les dades de temps obtingudes, observem que aquesta tasca es dóna majoritàriament en format curt, donat que sinó ocuparia molt de temps a les sessions i no donaria opció a treballar a partir d'altres tasques. Treballar amb tasques curtes dóna més dinamisme a les sessions. També cal dir en quant als petits, de tercer i quart de primària, que no estan preparats per aguantar llargues estones de treball que requereixin concentració i silenci i per tant s'ha de treballar a partir d'estones curtes. Tanmateix, no és gens despreciable el nombre de vegades que apareix la tasca en versió mitjana i llarga, amb un 28% i 29,5% respectivament i és que malgrat el que acabem de dir respecte als petits, en el cas del grans passa totalment a la inversa i és que a mida que avança el curs van aprenent a treballar més estones sols i per tant cada cop se'ls dóna més oportunitats. També cal afegir que algunes de les feines que es realitzen individualment requereixen de més temps per a poder realitzar-se, com el treball que es fa a l'ordinador, el de recerca d'informació o de tipus escrit o de dibuix.

- És la tercera tasca en freqüència d'aparició del total de l'observació.
- A llengua catalana apareix amb més freqüència que a les altres àrees.
- A ètica s'utilitza com a complement d'altres tasques, mai com a tasca fonamental donat que es tendeix a treballar en gran grup.
- Sol tenir una durada curta per garantir la concentració en la feina i el dinamisme de les sessions.

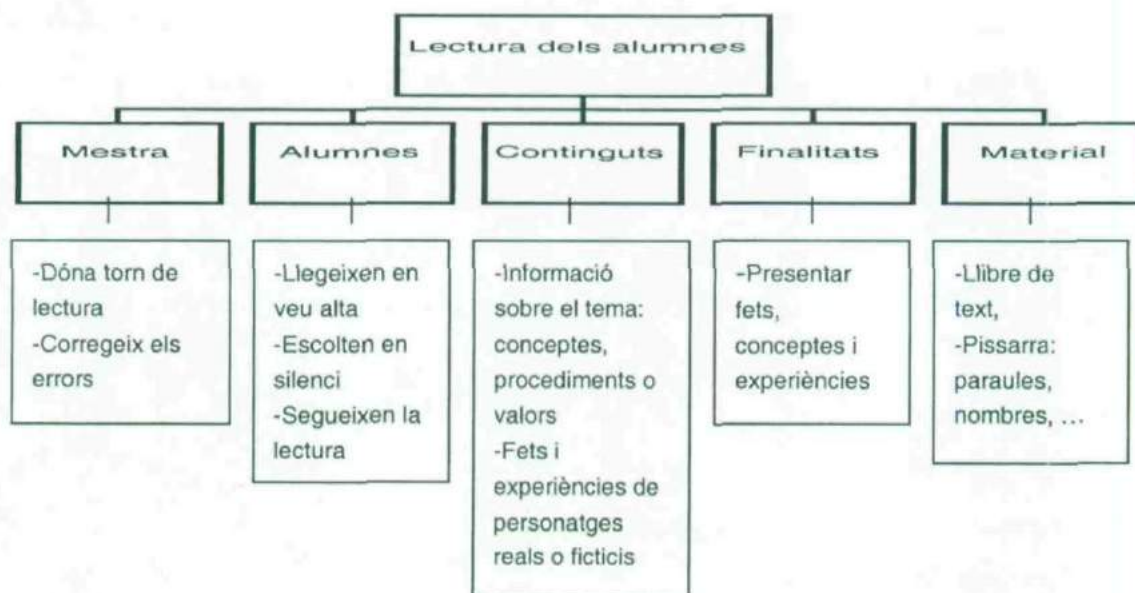
LECTURA DELS ALUMNES

Definició

Lectura d'un text, en veu alta i clara, que realitza un alumne designat per la mestra, mentre la resta de la classe escolta en silenci. Sol repartir-se la lectura entre diversos lectors, que van prenent el relleu en el moment en que la mestra ho indica.

Descripció

Lectura en veu alta d'un text d'un llibre, de nombres, paraules o frases a la pissarra, o qualsevol altre material susceptible de lectura que requereix la màxima atenció per part dels alumnes. Un alumne, escollit per la mestra, llegeix en veu alta un text i alhora, tota la classe, des del seu lloc habitual de l'aula, el pupitre, escolta i segueix la lectura en veu baixa. La mestra, des del seu lloc o dreta davant dels alumnes, vigila que tots estiguin atents i segueixin correctament la lectura. Sol canviar-se el lector si el text és molt extens o si la mestra ho considera oportú i per això cal que els alumnes estiguin atents i en silenci, per poder seguir sense interrupcions. L'intercanvi que es dona és visual i gestual, donat que el fet de llegir és una emissió unidireccional i sense resposta verbal, si hi ha resposta per part dels alumnes, s'exerceix amb les seves mirades i actituds, encara que sovint la mestra fa comentaris o correccions al lector, que s'entenen com a resposta a la seva emissió. El contingut de les lectures sol ser relatiu a cassos o experiències viscudes per personatges similars als alumnes que els provocaran reflexió i debat, i també a informació conceptual i de presentació dels temes. La finalitat és presentar fets, conceptes i experiències.

Narració

“Després de llegir tot el segon capítol del llibre de lectura de forma individual, la mestra els diu:

–Molt bé, ara llegireu el capítol en veu alta, un trosset cadascú. Mariona pots començar.

Ella ho fa amb veu alta i clara i tots l’escolten:

– “Tota la colla del segon pis”.

“Acabem de dir que el Monstre de Cap Color, l’MCC per anar més ràpids, va aparèixer al sostre de l’ascensor d’una escala de pisos. D’acord.

Aquesta és la veritat, però també ho és que, de cop i volta i sense avisar ningú, es va traslladar; que a molta gent també li passa això que es cansa de viure en un lloc i se’n va a un altre.”

Llegeix unes línies i la mestra li diu:

–Molt bé, Mariona, Sergi segueix tu –i en Sergi continua:

–“I un bon dia, o potser una bona nit, aprofitant que (...) Era un gat contemplatiu, dormitiu i sobretot antiinfart.”

Ara li diu al Joan que continuï i d’aquesta manera tots els alumnes llegeixen un trosset del text.”

(Segment extret de la vuitena sessió de català observada a 3er.)

“Mentre s’acaben d’organitzar per començar la classe, la mestra escriu nombres de tres, quatre i cinc xifres a la pissarra. I després d’explicar-los el que faran durant la sessió els diu:

–Abans dels problemes, practicareu una mica la lectura de nombres. Esteban, llegeix el primer.

–Tres-cents cinquanta-quatre –diu l’Esteban i la mestra diu:

–Bé, segueix Mireia, i ella diu:

–Dos mil quaranta-cinc

–Molt bé –diu la mestra, segueix Rubén

–Quatre-centes noranta-una

–Bé, el següent –diu la mestra

–Tres mil cinc-cents setanta-tres –diu el David

–Bé, seguim

–Sis mil tres-cents, mmm, sis mil tres-cents un

–No Maria, així no està bé, torna a començar –diu la mestra

–Sis mil –be segueix, fixa’t que ara va un zero i per tant saltem una posició.

–Sis mil trenta-un –bé Maria, t’hi has de fixar una mica més, eh? Albert segueix.

–Quaranta mil dos-cents trenta-vuit –bé, Marina segueix.

–Sis mil –no, diu la mestra –fixa’t bé, quantes xifres hi ha abans del puntet?

–Dues –contesta la Marina

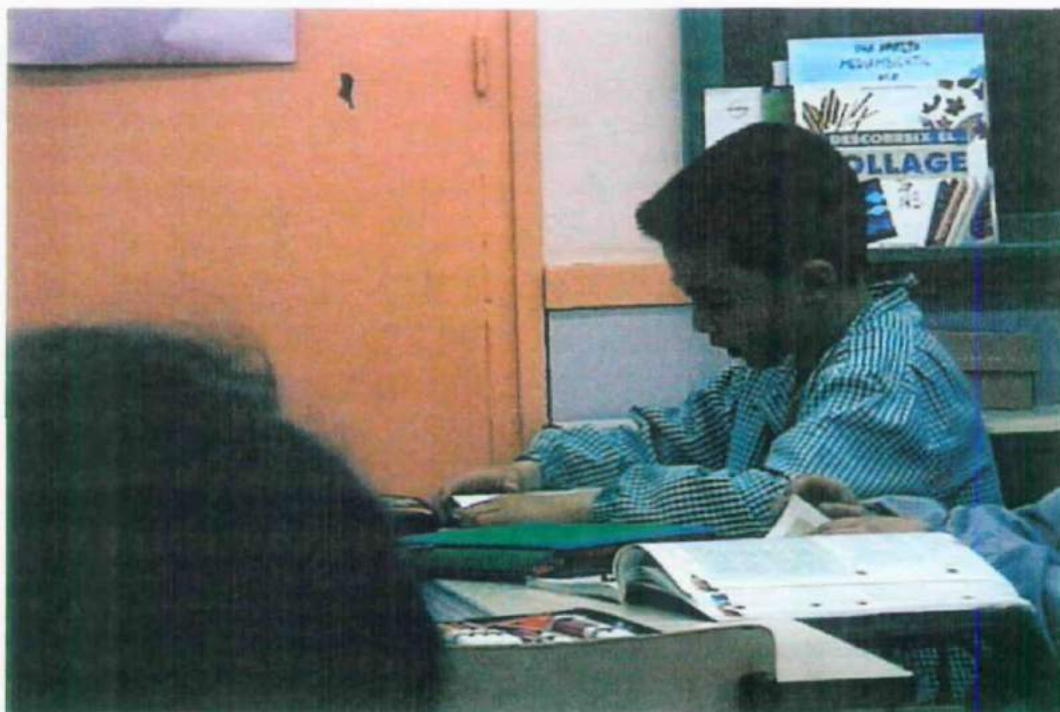
–I dues xifres què indiquen, unitats, desenes, centenes, ...? –pregunta la mestra

–Desenes –bé doncs torna a començar, si són sis desenes, serà ...

–Seixanta mil –bé continúa –seixanta mil, ..., sis, seixanta mil sis –bé diu la mestra

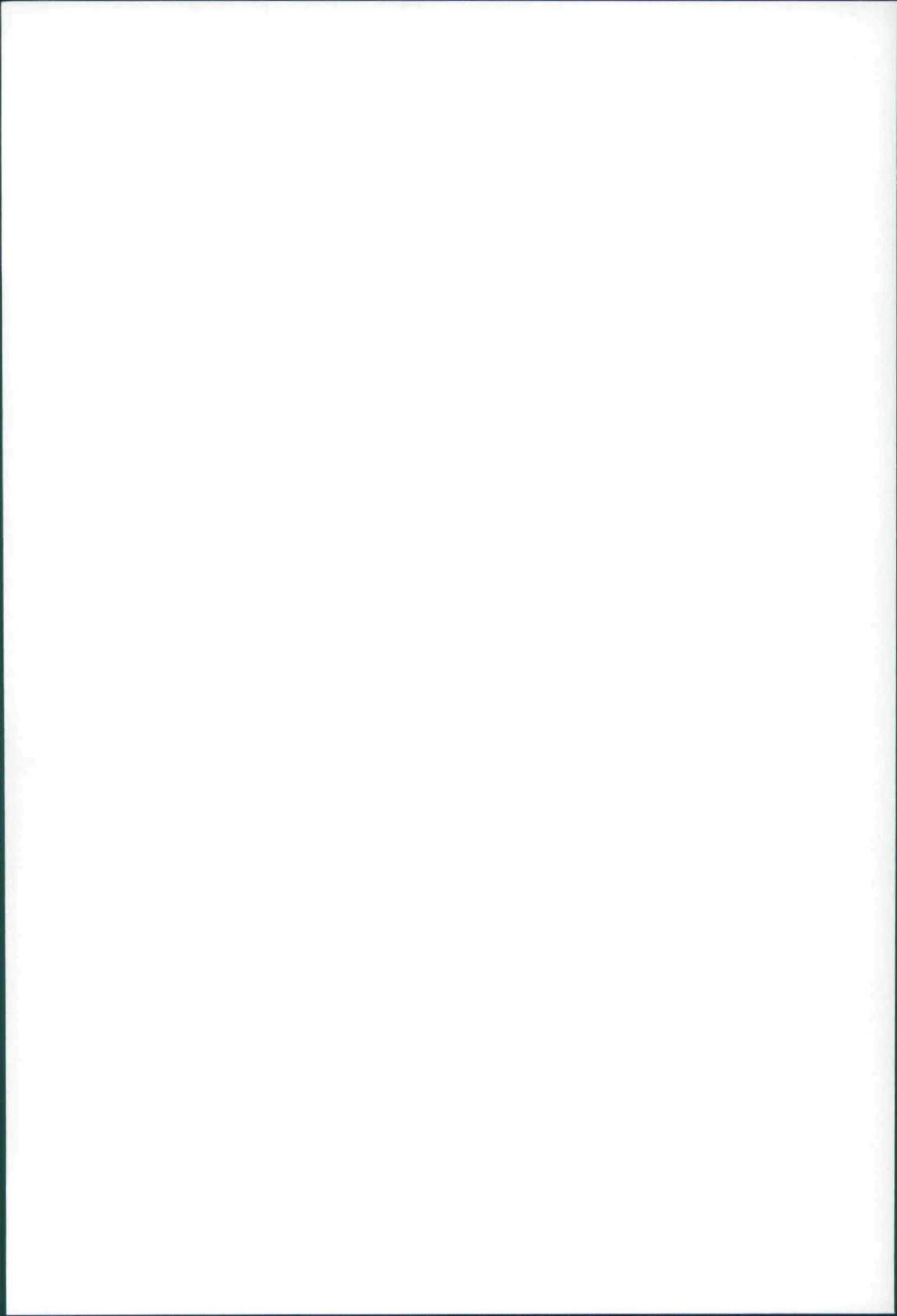
Segueixen llegint la resta de nombres que tenen a la pissarra.”

(Segment extret de la tretzena sessió de matemàtiques observada a 4t.)

"L'alumne llegeix en veu alta un text mentre els companys l'escolten i segueixen des del seu llibre i el mestre observa i escolta com ho fan. Sovint al finalitzar la lectura farà una valoració de l'alumne."

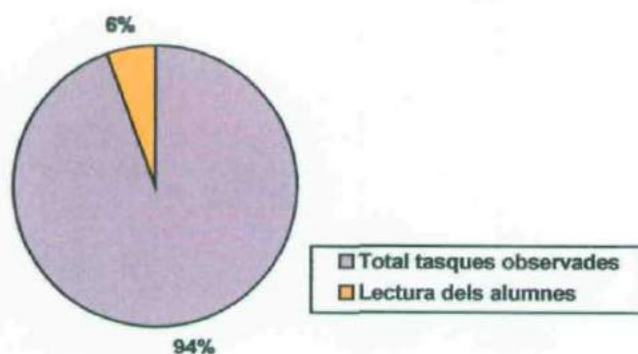

Dades quantitatives

La tasca *Lectura dels alumnes* representa el 6% del total de les tasques observades entre ètica i les matèries del currículum, medi social, matemàtiques i llengua catalana. És a dir, que apareix 197 vegades d'un total de 3310 tasques.

Total tasques observades	3310
Freqüència total	197
Percentatge d'aparició	6%

A ètica

Lectura dels alumnes apareix 72 vegades en el total de tasques observades i representa el 8,5% d'aquestes.

Total tasques observades	841
Freqüència real d'aparició	72
Percentatge d'aparició	8,5%

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 58 vegades en format curt, és a dir, el 82% de les vegades; 12 vegades en format mitjà, és a dir, el 17% de les vegades; i 2 vegades en format llarg, és a dir el 1% de les vegades.

Tasques de duració curta	58	82%
Tasques de duració mitjana	12	17%
Tasques de duració llarga	2	1%
TOTAL	72	100%

A medi social

Lectura dels alumnes apareix 43 vegades en el total de tasques observades i representa el 5% d'aquestes.

Total tasques observades	922
Freqüència real d'aparició	43
Percentatge d'aparició	5%

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 39 vegades en format curt, és a dir, el 91% de les vegades; 3 vegades en format mitjà, és a dir, el 7% de les vegades; i 1 vegada en format llarg, el que representa el 2% de les vegades.

Tasques de duració curta	39	91%
Tasques de duració mitjana	3	7%
Tasques de duració llarga	1	2%
TOTAL	43	100%

A matemàtiques

Lectura dels alumnes apareix 36 vegades en el total de tasques observades i representa el 5% d'aquestes.

Total tasques observades	763
Freqüència real d'aparició	36
Percentatge d'aparició	5%

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 32 vegades en format curt, és a dir, el 89% de les vegades; 4 vegades en format mitjà, és a dir, l'11% de les vegades; i cap vegada en format llarg, és a dir, el 0% de les vegades.

Tasques de duració curta	32	89%
Tasques de duració mitjana	4	11%
Tasques de duració llarga	0	0%
TOTAL	36	100%

A llengua catalana

Lectura dels alumnes apareix 46 vegades en el total de tasques observades i representa el 6% d'aquestes.

Total tasques observades	784
Freqüència real d'aparició	46
Percentatge d'aparició	6%

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 42 vegades en format curt, és a dir, el 91% de les vegades; 3 vegades en format mitjà, és a dir, el 7% de les vegades; i 1 vegada en format llarg, el que representa el 2% de les vegades.

Tasques de duració curta	42	91%
Tasques de duració mitjana	3	7%
Tasques de duració llarga	1	2%
TOTAL	46	100%

Quadre resum

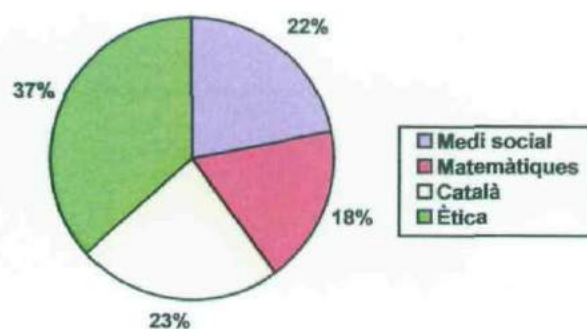
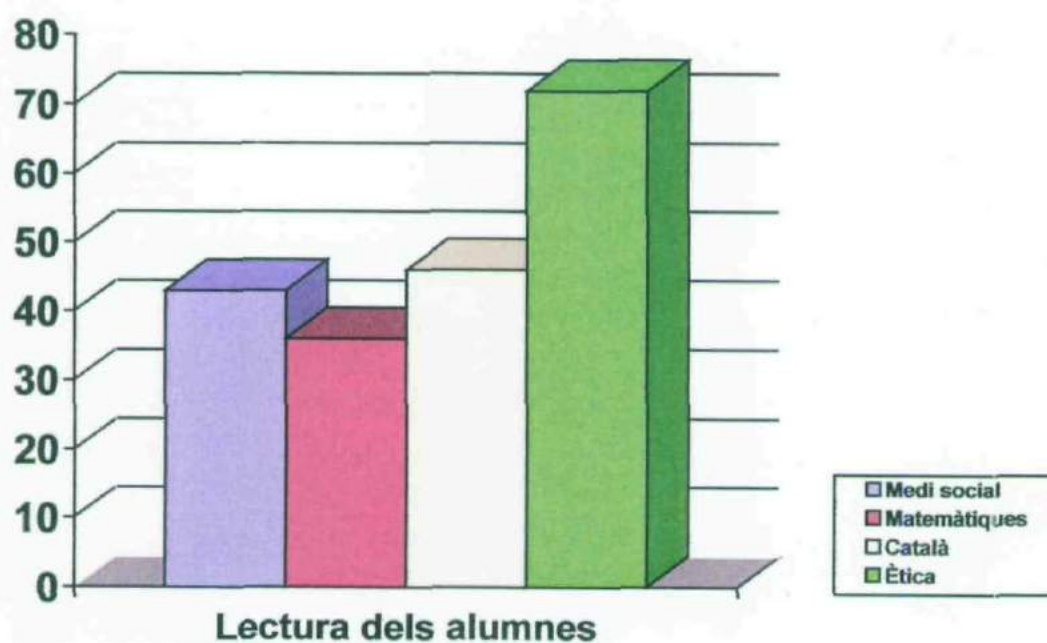
A continuació establim un resum comparatiu dels quatre quadres anteriors en el referent a les freqüències d'aparició i els seus percentatges. En ell podem observar que les freqüències varien molt poc en el que fa referència a medi social, matemàtiques i llengua catalana, i també els seus percentatges són molt semblants. En canvi a ètica són lleugerament superiors.

	Total tasques observades	Freqüència d'aparició	Percentatge d'aparició
Ètica	841	72	8,5%
Medi social	922	43	5%
Matemàtiques	763	36	5%
Llengua cat.	784	46	6%

Comparació per matèries

En el total de l'observació, la tasca *Lectura dels alumnes* ha aparegut 197 vegades el que representa un 6% del total. En la distribució dels percentatges d'aparició dins aquesta tasca segons les matèries, a ètica ha estat del 37%, és a dir, 72 aparicions o el que és el mateix, una tercera part de les vegades; el 22% a medi social, és a dir, 43 aparicions; del 18% a matemàtiques, és a dir, 36 aparicions i del 23% a llengua catalana, és a dir, 46 aparicions.

	Ètica	Medi	Matemàtiques	Llengua	TOTAL
Freqüència real d'aparició	72	43	36	46	41
Percentatge d'aparició	37%	22%	18%	23%	100%

Respecte la distribució del temps d'aquesta tasca segons les matèries, podem observar que en la majoria d'ocasions es dona en versió curta, 171 vegades, repartides en 58 vegades a ètica; 39 vegades a medi social; 32 vegades a matemàtiques, i 42 vegades a llengua catalana. La distribució de les tasques de duració mitjana és molt semblant a les matèries del currículum i lleugerament superior a ètica; d'un total de 22, s'ha donat 12 a ètica, 4 a matemàtiques i 3 a medi social i llengua catalana. Finalment, cal observar que aquesta tasca en duració llarga es dona molt poques vegades, un total de 4, de les quals 2 a ètica, 1 a medi social i 1 a llengua catalana.

	Ètica	Medi	Matemàtiques	Llengua	TOTAL
Tasques duració curta	58(82%)	39(91%)	32(89%)	42(91%)	171(87%)
Tasques duració mitjana	12(17%)	3(7%)	4(11%)	3(7%)	22(11%)
Tasques duració llarga	2(1%)	1(2%)	0(0%)	1(2%)	4(2%)
TOTAL	72(100%)	43(100%)	36(100%)	46(100%)	197(100%)

Comentaris valoratius i interpretatius

La tasca *Lectura dels alumnes* és la setena més nombrosa en el conjunt de l'observació, el que equival al 6% d'aparició. És una tasca necessària per a qualsevol matèria que es treballa partint del llibre de text o d'altres materials escrits i les que nosaltres hem observat es treballen totes així. Tant si és per iniciar el tema o per treballar més a fons algun concepte, sempre, en algun moment del tema es demana als alumnes que llegeixin en veu alta un text, una definició o un problema suficientment extens com per a que es doni aquesta tasca. És una tasca necessària per al desenvolupament de les unitats de treball, és una eina de treball més. Si observem els resultats per matèries, veiem que en totes són molt similars els percentatges excepte a ètica que és una mica superior. Aquest fet es deu a que les unitats treballades a ètica contenen totes una lectura inicial i sovint petits textos en el desenvolupament de les mateixes, que si no sempre són utilitzats, sí són un bon material per a fer servir si la

dinàmica de la sessió ho demana i molt sovint són tant propers a la vida dels alumnes que donen molt bon resultat al moment de treballar-los. En les altres matèries, la següent més majoritària és llengua catalana. És força lògic que sigui així donat que és la matèria en que es treballa la lectura, tant de forma específica llegint un text per tota la classe i de manera compartida com aprofitant per practicar la lectura dels enunciats dels exercicis que es realitzen per aprofundir els coneixements.

En relació a les dades de temps obtingudes, observem que en la gran majoria d'ocasions aquesta tasca es dona en versió curta i és prou raonable si pensem que un petit paràgraf, un enunciat o un text de presentació d'un tema són prou curts per a que es llegeixin en períodes molt curts de temps. I més observant que en les quatre matèries es dona en més del 80% de les vegades. En versió mitjana es dona poc, a ètica és en la que el percentatge és major, d'un 17%, i és així donat que les lectures inicials de les unitats en algunes ocasions són bastant llargues i a més a més hem de tenir en compte que en el cicle mitjà s'està començant a llegir seguit i per tant el ritme utilitzat és més lent i triguen més temps en fer la lectura. Respecte les tasques que es donen en format llarg, són molt poques, un total de quatre que representa un 2% de les vegades i per tant no s'hauria de tenir en compte.

- És una tasca prou utilitzada a totes les àrees per la seva vessant procedimental, la lectura apropa als continguts a treballar.
- A ètica s'utilitza sovint per a la presentació dels temes a partir de l'estudi de casos.
- A llengua catalana s'utilitza tant per començar la sessió i els exercicis, com per a millorar-ne l'eficàcia i la comprensió.
- A totes les àrees té una durada curta donat que sol tenir un caràcter introductori.

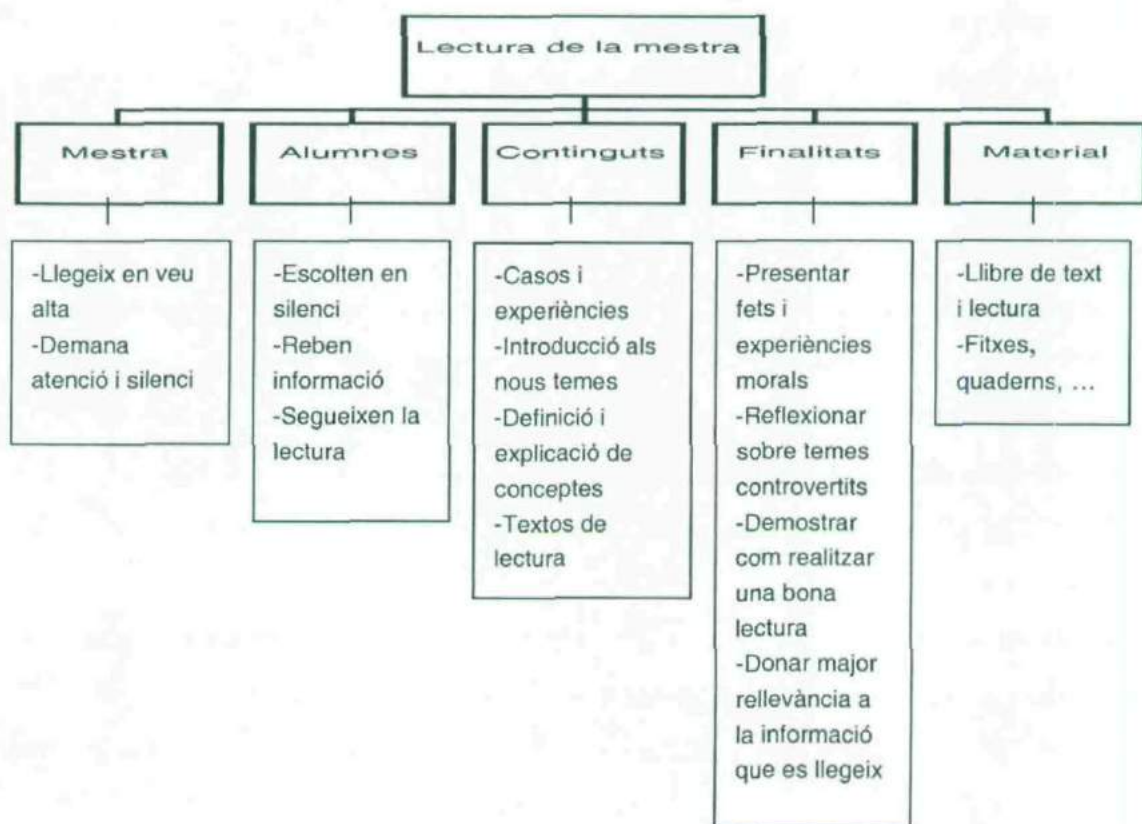
LECTURA DE LA MESTRA:

Definició

Lectura en veu alta d'un text, que realitza la mestra mentres el grup classe escolta en silenci i amb atenció.

Descripció

La mestra llegeix en veu alta un text del llibre que s'està treballant o d'una altra font que requereix la màxima atenció per part dels alumnes. La mestra, des de la seva taula, sentada o dreta al seu davant, llegeix per a ells. Els alumnes han d'estar atents i en silenci. Existeix intercanvi, de tipus visual o gestual, donat que el fet de llegir és una emissió unidireccional i sense resposta verbal, en cas que hagi alguna resposta per part dels alumnes, s'exerceix amb les seves mirades i actituds. El contingut de les lectures pot fer referència a casos o experiències viscudes per personatges similars als alumnes que provocaran la reflexió i el debat, també aniran relacionats amb els temes tractats en les diferents matèries, és a dir, introduccions als temes, definició de conceptes o explicació dels mateixos o seran material de lectura, com en el cas de llengua catalana. Les finalitats preteses poden ser presentar fets i experiències, fer reflexionar sobre els temes presentats, demostrar com realitzar una bona lectura i donar-li major rellevància a la informació que s'està presentant.

Narració

“Avui estan posant en comú a la classe de medi social tota la informació que han recopilat sobre la prehistòria. Els alumnes, incentivats per el mestre han explicat a on han buscat la informació i tot el que han portat.

El mestre, després d’una estona els diu:

—Bé, ara us llegiré una mica la fotocòpia que ens ha portat la Jennifer. Heu d’escoltar amb atenció, que després entre tots haurem de tractar d’entendre tot el que hi diu. Veureu que el llenguatge que fan servir les enciclopèdies és molt diferent al nostre i a vegades costa una mica d’entendre. Vinga fem un esforç per escoltar.

El mestre espera un moment fins que tots els alumnes s’acaben de col·locar bé i fan silenci i comença a llegir:

– “El nombre de paleolítico, acuñado por J. Lubbock (1865), hace referencia a la edad de la piedra tallada en oposición a la nueva manera de trabajar la piedra del neolítico, o edad de la piedra pulimentada. En este amplio período de la historia, dividido en tres imprecisos estadios cronológicos (inferior, medio y superior), se inician las primeras actividades que se pueden considerar humanas.” –

Després d'unes línies el mestre para de llegir i fa preguntes al grup per assegurar la comprensió del text, també va introduïnt petites explicacions teòriques i aclariments sobre el fragment llegit, posa exemples i escriu allò més important a la pissarra.

Aquesta escena es repeteix varies vegades, una amb cada fragment de text llegit.”

(Segment extret de la vint-i-setena sessió de medi social observada a 4t.)

“Després de fer una prova i posar deures per a fer a casa, la mestra els explica que començaran un tema nou i que ho faran d'una manera diferent, diu:

–Avui us llegiré una història d'uns nens com vosaltres que van viure en una altra civilització, a l'època dels romans i així ens anirem introduïnt en el nou tema.

A tots els alumnes els sembla un bona idea i la comenten entre ells fent una mica de soroll. Aleshores la mestra els avisa:

–Per a que pugui començar a llegir cal que tots estigueu en silenci i molt atents a la història. Per anar bé hauríeu de tenir les taules netes de papers i altres estris.

Ràpidament tots recullen les seves coses i es col.loquen en posició d'escoltar. La mestra agafa la seva cadira i la col.loca al davant dels alumnes, entre mig de les primeres taules, per a que tots la puguin veure i escoltar bé. Primer llegeix el títol, amb força, per a donar més importància a la lectura:

– “Un dia de festa per als romans de Tàrraco”

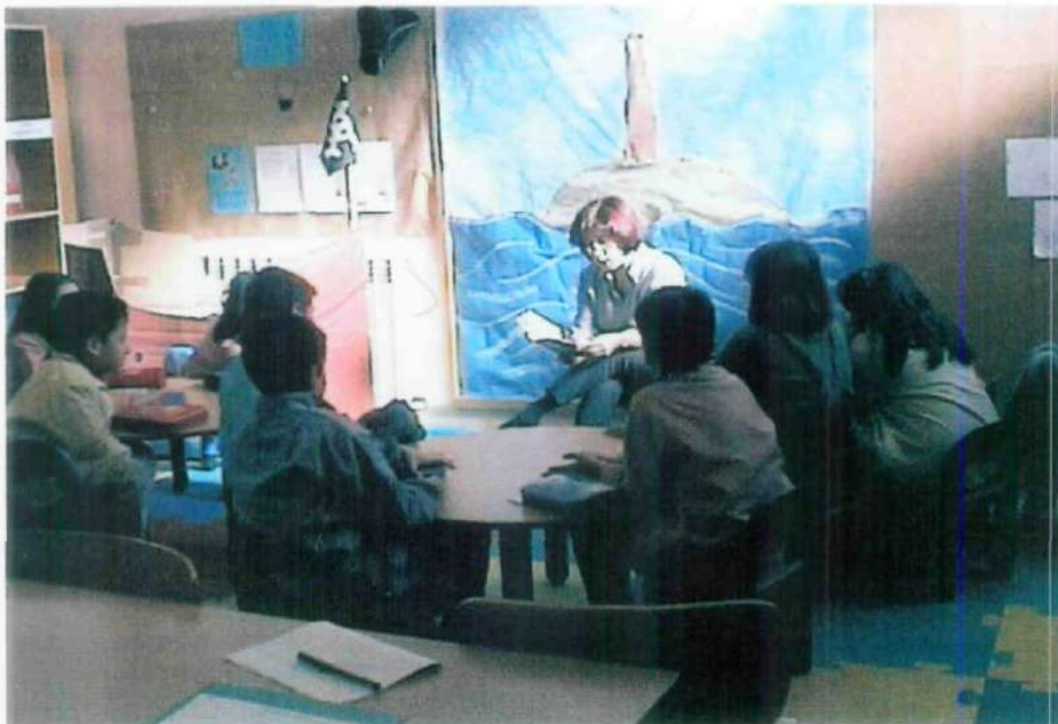
I comença a llegir:

–“La Júlia i en Marc vivien a Tàrraco. Els seus pares tenien la casa a la part baixa de la ciutat, a la banda de mar, no gaire lluny del fòrum.

Aquell matí s'havien llevat contents i després de menjar el pa amb mel i formatge que els servia d'esmorzar, eren feliços perquè en Marc no anava a l'escola.”

“La mestra llegeix un text en veu alta per demostrar als alumnes com s’ha d’entonar i per engrescar-los en la lectura, metre ells l’escollten en silenci i amb gran atenció.”

Llegeix amb calma, gesticulant i fent que els alumnes no es perdin ni un bri de tot el teatre que ella afegeix a la lectura. Ho aconsegueix, ja que ells la segueixen amb la mirada en cada moviment que fa.

– “Anar a l'escola era avorrit: s'havien de llevar aviat, abans de sortir el sol i, amb un llum d'oli, córrer pels carrers estrets fins a arribar-hi, carregats amb les pesades taules d'argila per escriure. A més, el mestre, d'amable, allò que se'n diu amable, no n'era pas. (...) Enfilaren ciutat amunt. En Marc pensava que un dia llegiria tot el que parlés d'aquell poble que tant l'intrigava. Eren els seus avantpassats i havien donat molta feina abans de ser vençuts. De cop s'adonà que des d'ara potser no li faria tanta mandra anar a l'escola. Quan fóra gran estudiaria molt per poder esbrinar el que havia passat.”

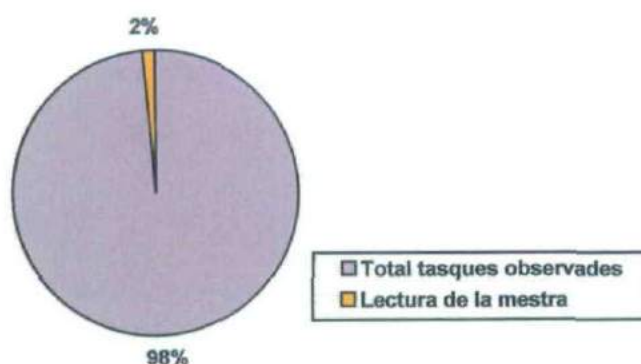
En acabar la lectura, ràpidament i sense que els alumnes tinguin temps de fer comentaris, els fa preguntes sobre el contingut llegit i els proposa de fer un petit treball en grup.”

(Segment extret de la tercera sessió de medi social observada a 5è.)

Dades quantitatives

La tasca *Lectura de la mestra* representa el 2% del total de les tasques observades entre ètica i les matèries del currículum, medi social, matemàtiques i llengua catalana. És a dir, que apareix 51 vegades d'un total de 3310 tasques.

Total tasques observades	3310
Freqüència total	51
Percentatge d'aparició	2%

A ètica

Lectura de la mestra apareix 19 vegades en el total de tasques observades, el que representa un 2% de les vegades.

Total tasques observades	841
Freqüència real d'aparició	19
Percentatge d'aparició	2%

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 18 vegades en format curt, és a dir, el 95% de les vegades; 1 vegada en format mitjà, és a dir, el 5% de les vegades; i cap vegada en format llarg, és a dir, el 0% de les vegades.

Tasques de duració curta	18	95%
Tasques de duració mitjana	1	5%
Tasques de duració llarga	0	0%
TOTAL	19	100%

A medi social

Lectura de la mestra apareix 16 vegades en el total de tasques observades i representa el 2% d'aquestes.

Total tasques observades	922
Freqüència real d'aparició	16
Percentatge d'aparició	2%

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 13 vegades en format curt, és a dir, el 81% de les vegades; 2 vegades en format mitjà, és a dir, el 13% de les vegades; i 1 vegada en format llarg, el que representa el 6% de les vegades.

Tasques de duració curta	13	81%
Tasques de duració mitjana	2	13%
Tasques de duració llarga	1	6%
TOTAL	16	100%

A matemàtiques

Lectura de la mestra apareix 1 vegada en el total de tasques observades i representa el 0,1% d'aquestes.

Total tasques observades	763
Freqüència real d'aparició	1
Percentatge d'aparició	0,1%

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 1 vegada en format curt, és a dir, el 100% de les vegades; cap vegada en format mitjà, és a dir, el 0% de les vegades; i cap vegada en format llarg, és a dir, el 0% de les vegades.

Tasques de duració curta	1	100%
Tasques de duració mitjana	0	0%
Tasques de duració llarga	0	0%
TOTAL	1	100%

A llengua catalana

Lectura de la mestra apareix 15 vegades en el total de tasques observades i representa el 2% d'aquestes.

Total tasques observades	784
Freqüència real d'aparició	15
Percentatge d'aparició	2%

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 15 vegades en format curt, és a dir, el 100% de les vegades; cap vegada en format mitjà, és a dir, el 0% de les vegades; i cap vegada en format llarg, és a dir, el 0% de les vegades.

Tasques de duració curta	15	100%
Tasques de duració mitjana	0	0%
Tasques de duració llarga	0	0%
TOTAL	15	100%

Quadre resum

A continuació establim un resum comparatiu dels quatre quadres anteriors en el referent a les freqüències d'aparició i els seus percentatges. En ell podem observar que excepte en matemàtiques on la freqüència i el percentatge és clarament inferior a les

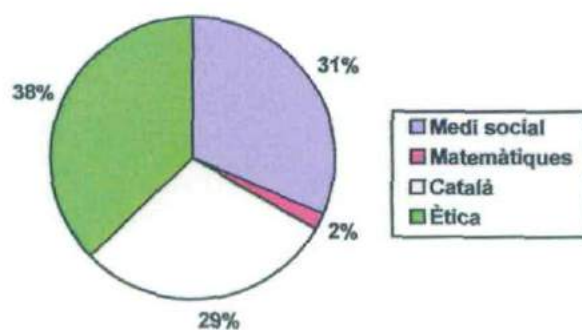
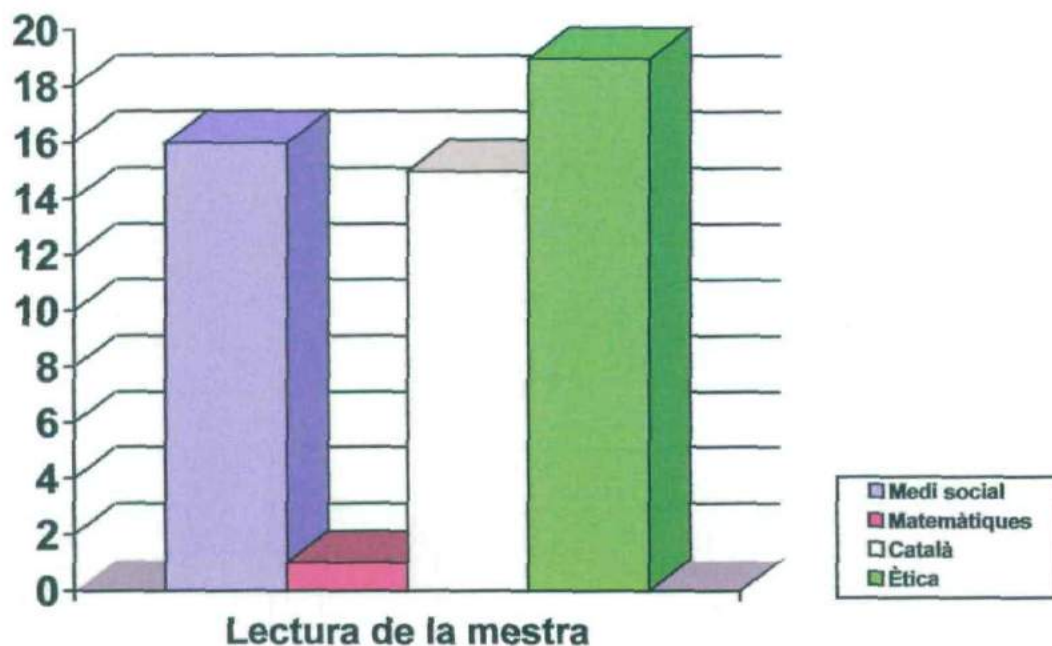
altres matèries, les freqüències són bastant similars i els percentatges iguals a ètica, medi social i llengua catalana.

	Total tasques observades	Freqüència d'aparició	Percentatge d'aparició
Ètica	841	19	2%
Medi social	922	16	2%
Matemàtiques	763	1	0,1%
Llengua cat.	784	15	2%

Comparació per matèries

En el total de l'observació, la tasca *Lectura de la mestra* ha aparegut 51 vegades el que representa un 1% del total. En la distribució dels percentatges d'aparició dins aquesta tasca segons les matèries, a ètica ha estat del 37%, és a dir, 19 aparicions; el 31% a medi social, és a dir, 16 aparicions; del 2% a matemàtiques, és a dir, 1 aparició i del 29% a llengua catalana, és a dir, 15 aparicions.

	Ètica	Medi	Matemàtiques	Llengua	TOTAL
Freqüència real d'aparició	19	16	1	15	51
Percentatge d'aparició	38%	31%	2%	29%	100%

Respecte la distribució del temps d'aquesta tasca segons les matèries, podem observar que la major part d'ocasions es dona en versió curta, 47 vegades, repartides en 18 vegades a ètica; 13 vegades a medi social; 1 vegada a matemàtiques, i 15 vegades a llengua catalana. Les tasques de duració mitjana són molt poques, un total de 3, es dona 1 a ètica i 2 a medi social. Finalment, cal observar que aquesta tasca en duració llarga només es dona 1 vegada, a medi social.

	Ètica	Medi	Matemàtiques	Llengua	TOTAL
Tasques duració curta	18(95%)	13(81%)	1 (100%)	15(100%)	47(92%)
Tasques duració mitjana	1(5%)	2(13%)	0 (0%)	0(0%)	3(6%)
Tasques duració llarga	0(0%)	1(6%)	0 (0%)	0(0%)	1(2%)
TOTAL	19(100%)	16(100%)	1 (100%)	15(100%)	51(100%)

Comentaris valoratius i interpretatius

La tasca *Lectura de la mestra* és una de les tasques més minoritàries amb un 2% d'aparició en el total de l'observació. Això vol dir que no s'utilitza gaire, malgrat que dona molt bon resultat quan es porta a terme. Els alumnes estan en silenci i escolten la lectura de la mestra perquè és com si els expliqués una història, entenen els que llegeix perquè fa l'entonació adient, llegeix amb el ritme que demana la lectura i això fa que sigui molt agradable de sentir. També cal dir que la manera com es treballa a l'escola no afavoreix gaire el protagonisme dels mestres, és a dir, es centra la feina sempre en l'alumne i a partir d'ell. Per això pensem que no té més presència aquesta tasca. Si observem els resultats per matèries, podem veure que la matèria que l'utilitza més és l'ètica i és degut una vegada més a la voluntat de que les sessions d'ètica tinguin un caire dinàmic, sense tasques avorrides o que facin que les nenes i els nens perdin l'atenció, per això, de tant en tant, per a que entenguin millor les lectures o perquè prenguin més atenció és la mestra la qui llegeix. També cal remarcar que gran part del material que utilitzem són textos escrits, contes, historietes i això fa necessari l'ús de la lectura. La segona tasca que més lectures de la mestra conté és llengua catalana i és ben lògic donat que és la matèria en la que s'aprèn a llegir correctament i on es fa lectura de manera concreta. En l'espai dedicat específicament a la lectura les mestres llegeixen textos per exemplificar com llegir i molt sovint per motivar la lectura, sobretot en els més petits. És també fàcil d'entendre que la lectura de la mestra aparegui, encara que en menor mesura, en el treball de medi social, donat que es parteix molt del llibre de text i de material escrit d'altres menes i sovint és la mestra qui en fa la lectura. Remarcar

l'absència d'aquesta tasca a matemàtiques, en que apareix una sola vegada. Pensem que donada la practicitat de les mateixes és lògic que les poques lectures que s'hi realitzin les facin els alumnes.

En relació a les dades de temps obtingudes, observem que en la gran majoria d'ocasions, nou de cada deu, a nivell general, es dona la tasca en versió curta, el que té molt de sentit si pensem que sovint el motiu de que sigui la mestra la que llegeixi és accelerar el ritme o si més no, no ralentitzar-lo. En quant a les de duració mitjana veiem que representen un 6%, és a dir, que en alguna ocasió el text llegit ha sigut més llarg o s'ha hagut d'interrompre la lectura per algun motiu, de fet aquestes haurien de pertànyer al grup anterior. I les de llarga duració un 2%, totalment anecdòtic.

- La seva aparició en el global de l'observació és molt minsa, donat que es tendeix a que el protagonisme en el fet educatiu el tinguin els alumnes.
- Quan apareix és per cridar l'atenció dels alumnes, assegurar-nos de que escolten el text llegit o per ensenyar-los com s'ha de llegir.
- La seva durada és majoritàriament curta per a no trencar ni ralentitzar el ritme de la sessió.

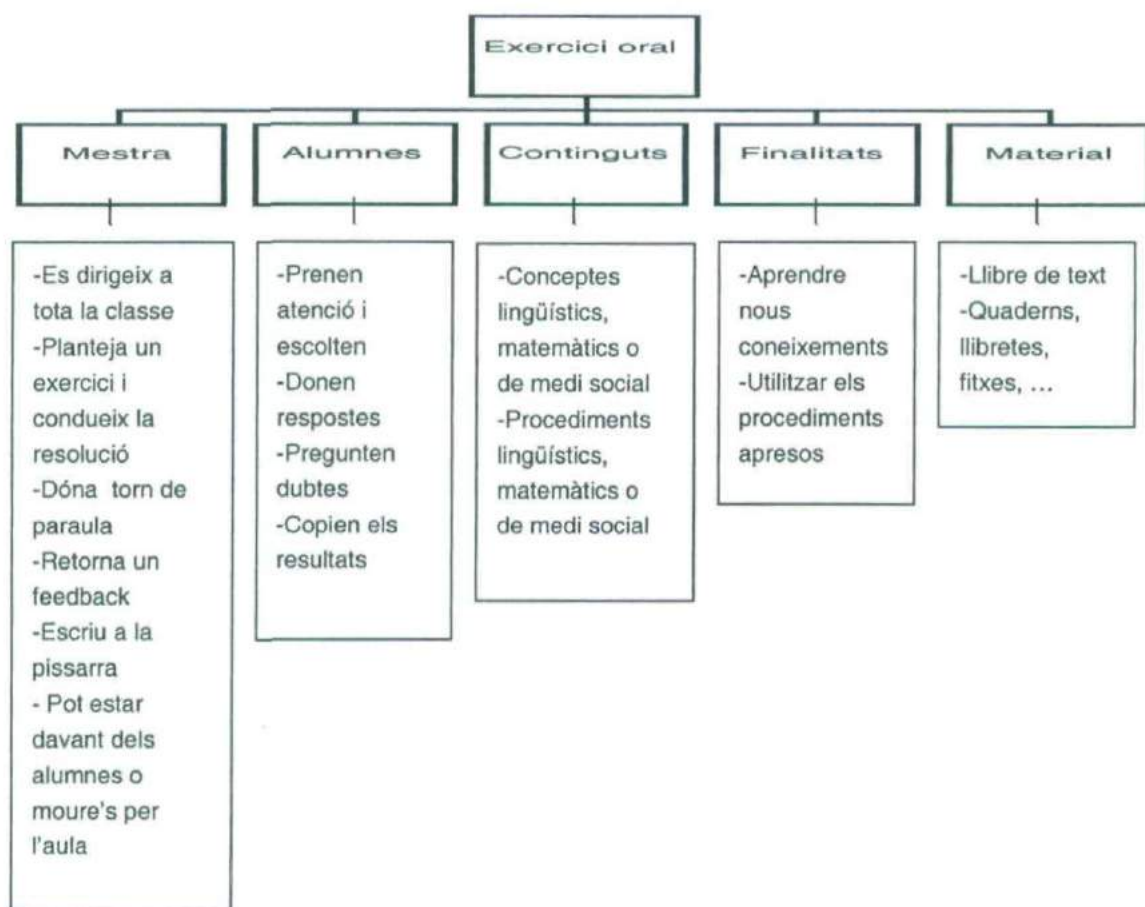
EXERCICI ORAL:

Definició

Ressolució d'un exercici o problema a través d'un intercanvi dialògic entre mestra i alumnes, que pretén l'aprenentatge de nous coneixements o l'entrenament de procediments i que vol desembocar en la posterior realització d'exercicis a nivell individual.

Descripció

Es planteja un exercici a partir de la lectura del seu enunciat del llibre de text, d'un full de problemes, un quadernet o qualsevol altre material o el planteja la mestra de forma oral. Els alumnes participen en la seva resolució aixecant el braç per demanar paraula i donant les seves respostes quan la mestra els la dona. La mestra porta la iniciativa en la tasca, és a dir, dona paraules o decideix qui participa i posteriorment comenta si l'aportació ha estat o no correcta i sovint escriu les diferents aportacions a la pissarra. Pot estar dreta davant del grup o es va movent per l'aula per a que aquells que estan distrets canviïn d'actitud i estiguin més atents. Sol motivar la participació dels alumnes que els costa més i felicita aquelles intervencions que ho mereixen. Els alumnes han d'estar atents per si la mestra els convida a donar les seves respostes i per justificar-les si cal, també per rectificar l'aportació d'algun company que s'hagi equivocat o no hagi estat del tot precís. Posteriorment a haver resolt l'exercici solen copiar-lo a la seves llibretes. Aquesta és una tasca que sol realitzar tot el grup alhora i després d'haver fet alguna explicació teòrica. L'intercanvi és oral i va en les dues direccions, de la mestra als alumnes i dels alumnes a la mestra. Es poden donar situacions en que els alumnes plantegen dubtes i aleshores són ells els qui manen en l'intercanvi. El contingut sol ser de tipus conceptual i procedimental, donat que es tracta d'exercicis sovint d'entrenament o d'afiançament de nous coneixements. Les finalitats que solen donar-se són l'aprenentatge dels nous coneixements i la posada en pràctica dels procediments apresos.

Narració

“Avui la mestra els ha explicat que començaran un tema nou, i per poder-ho fer ha demanat al Víctor que surti a la pissarra.

–El tema nou es diu *L'orientació en l'espai* i ara tractarem de fer un exercici pràctic entre tots per poder començar. El Víctor ens ajudarà a poder entendre de què va això de l'orientació. Hauríeu de deixar espai entre els grups de taula per a que el Víctor pugui moure's amb facilitat i per a que tots vosaltres el pogueu veure. Víctor, què tens al teu davant?

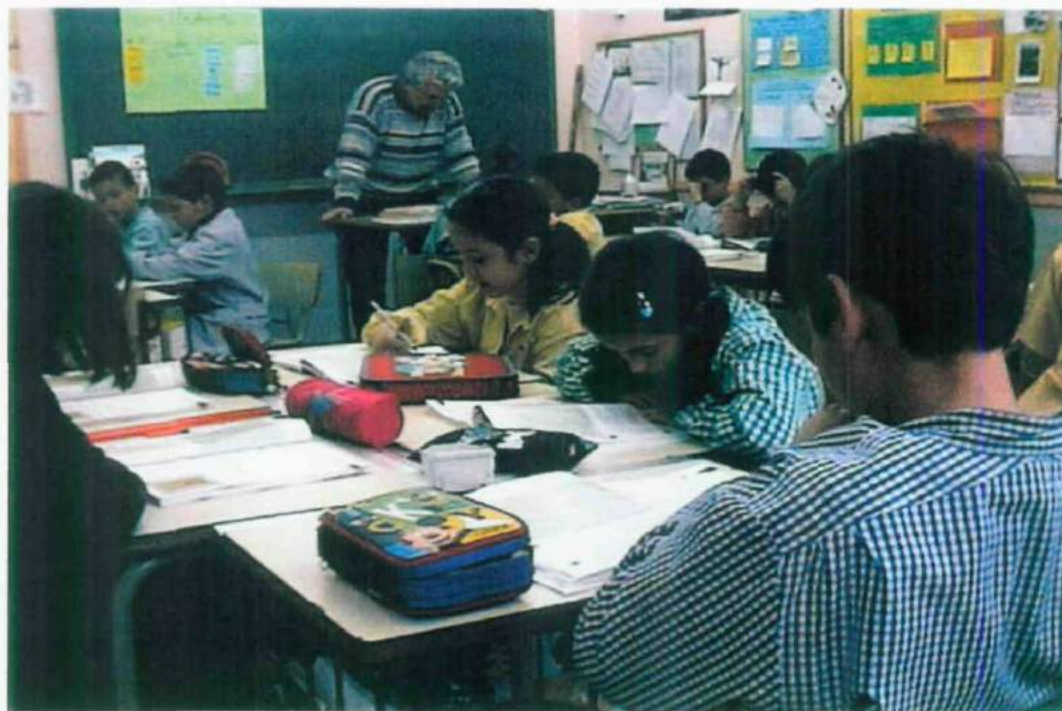
–Les finestres de la classe –diu el Víctor.

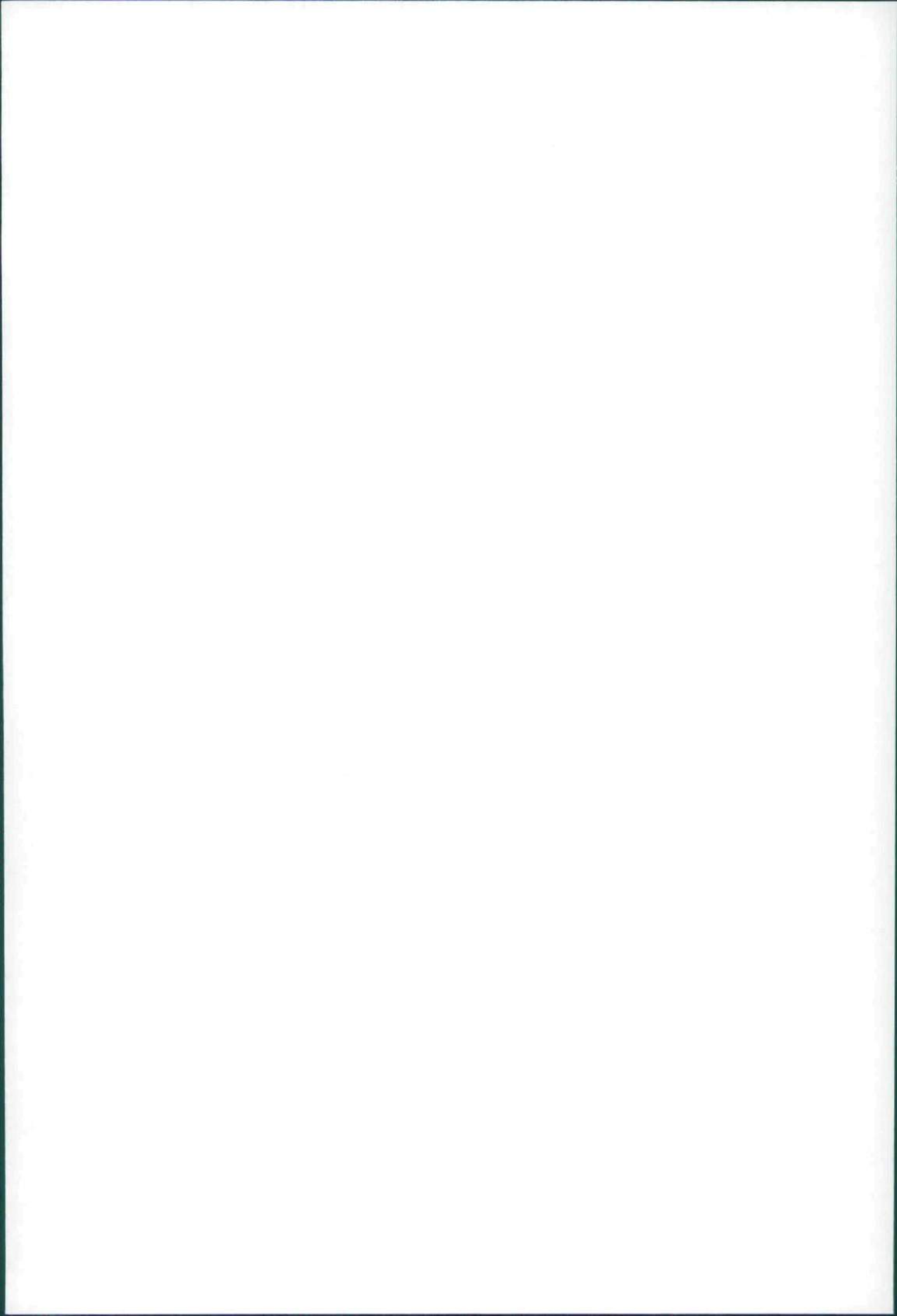
–Molt bé! I a la teva dreta? –pregunta la mestra

–Els meus companys de la taula 1 –respon el Víctor

"Els alumnes realitzen un exercici conjuntament amb el mestre. Aquest planteja l'exercici i demana la resolució. Els alumnes van intervenint per donar solucions a mida que els ho requereix."

–Molt bé! Ara ho farem més difícil, ja hem vist que tenim coses al davant i a la dreta, a veure qui sap a on tenim més coses que puguem situar? –diu la mestra

Moltes mans s'aixequen i ella li dóna paraula al Pau.

–A l'esquerra i al darrere –diu en Pau

–Molt bé –diu la mestra –però qui en sap encara més?

Ara només s'han aixecat dos mans i la mestra els dóna paraula.

–A sobre del cap –diu l'Àlex

–Bé, no se sol fer servir massa, però està bé. Com podeu veure el que estem fent és dir les coses que tenim al voltant, doncs això ho podem fer servir per explicar a on estem. Víctor, a veure si em saps dir com està situat l'Àlex respecte a tu. Vigileu que aquesta és més difícil, eh?

–Mmmmm, em sembla que ell està al meu costat dret –respon el Víctor

–Molt bé, l'Àlex està situat a la teva dreta –diu la mestra –ja pots tornar al teu lloc.

Molts nens i nenes aixequen el braç per sortir ells a fer l'exercici pràctic, però la mestra diu:

–Ara ho farem des del lloc. Alba, com estic situada jo respecte a tu? –pregunta la mestra

–Tu estàs al meu davant –diu l'Alba

–Molt bé Alba, i en Toni com està situat respecte el Gerard? –pregunta la mestra

En Toni aixeca el braç i la mestra li dóna paraula:

–Jo estic a la dreta del Gerard

–Molt bé, com veig que tots ho heu entès força, ara farem aquest mateix exercici, però de forma individual cadascú en la seva fitxa.

Demana als de manetrial que reparteixin la fitxa de treball.”

(Segment extret de la tretzena sessió de medi social observada a 3er.)

“Després de la lectura del segon capítol del llibre, la mestra els indica que faran una fitxa sobre la lectura. Els la reparteix i diu:

–Mireu la fitxa amb atenció que ara l'anireu llegint i la farem entre tots. Aneu pensant les solucions i recordeu que heu d'estar molt atents per no perdre el fil de l'exercici.

Els alumnes es col.loquen bé als llocs i prenen la fitxa per a llegir-la, fan silenci i es concentren en la nova feina. La mestra li diu al Víctor:

–Llegeix en veu alta i clara la primera pregunta

En Víctor es posa recte i llegeix:

–“A on va aparèixer el Monstre de Cap Color?”

Abans que la mestra li digui a algú que respongui, tota la classe diu a la vegada:

–Al sostre de l’ascensor!!!

–Molt bé! –diu la mestra –al sostre de l’ascensor d’una escala de pisos. Ara recordeu de fer bona lletra i escriuiu la resposta a la fitxa.

Tots es posen a escriure i després d’uns minuts la mestra diu:

–Clara segueix llegint.

Ella mira la mestra i després el seu full i llegeix:

–“L’MCC s’ha traslladat. On ha decidit viure?”

–Què ho saps Clara? –diu la mestra

–Sí, s’està a l’armari del veí del segon pis –diu la Clara

–Molt bé! I perquè penseu que ho ha fet?

Molts alumnes aixequen el braç per contestar i ella li dóna paraula a la Mariona.

–Perque així veu a més gent

–Bé, i perquè més? –pregunta la mestra

–Perque té més coses per veure –diu la Carmina

–I més colors –diu l’Elena

–Així el que voleu dir és que es trobava sol a dalt de l’ascensor? –pregunta la mestra

–Sííí!!! –contesten tots els alumnes a la vegada

–Aneu anotant les respostes a la fitxa que després totes seguides serà massa feina, eh?

–diu la mestra i després segueix:

–Bé, seguim amb la propera pregunta

(...)

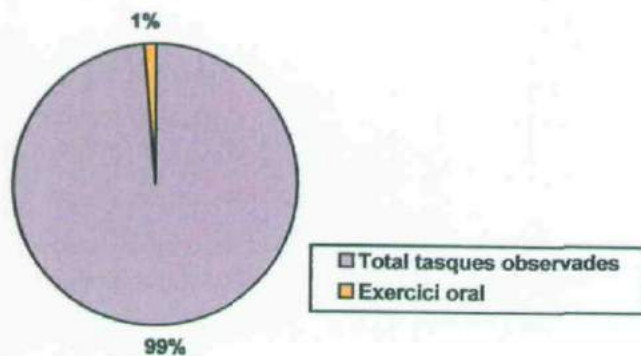
Així segueix l’exercici fins a l’última pregunta. En acabar fan un dibuix del protagonista de la lectura.”

(Segment extret de la dotzena sessió de català observada a 3er.)

Dades quantitatives

La tasca *Exercici oral* representa l'1% del total de les tasques observades entre ètica i les matèries del currículum, medi social, matemàtiques i llengua catalana. És a dir, que apareix 43 vegades d'un total de 3310 tasques.

Total tasques observades	3310
Freqüència total	43
Percentatge d'aparició	1%

A ètica

Exercici oral apareix 7 vegades en el total de tasques observades, és a dir que representa l'1% de les vegades.

Total tasques observades	841
Freqüència real d'aparició	7
Percentatge d'aparició	1%

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 3 vegades en format curt, és a dir, el 43% de les vegades; 3 vegades en format mitjà, és a dir, el 43% de les vegades; i 1 vegada en format llarg, el que representa el 14% de les vegades.

Tasques de duració curta	3	43%
Tasques de duració mitjana	3	43%
Tasques de duració llarga	1	14%
TOTAL	7	100%

A medi social

Exercici oral apareix 8 vegades en el total de tasques observades i representa l'1% d'aquestes.

Total tasques observades	922
Freqüència real d'aparició	8
Percentatge d'aparició	1 %

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 4 vegades en format curt, és a dir, el 50% de les vegades; 2 vegades en format mitjà, és a dir, el 25% de les vegades; i 2 vegades en format llarg, el que representa el 25% de les vegades.

Tasques de duració curta	4	50%
Tasques de duració mitjana	2	25%
Tasques de duració llarga	2	25%
TOTAL	8	100%

A matemàtiques

Exercici oral apareix 16 vegades en el total de tasques observades i representa el 2% d'aquestes.

Total tasques observades	763
Freqüència real d'aparició	16
Percentatge d'aparició	2%

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 10 vegades en format curt, és a dir, el 63% de les vegades; 5 vegades en format mitjà, és a dir, el 31% de les vegades; i 1 vegada en format llarg, el que representa el 6% de les vegades.

Tasques de duració curta	10	63%
Tasques de duració mitjana	5	31%
Tasques de duració llarga	1	6%
TOTAL	16	100%

A llengua catalana

Exercici oral apareix 12 vegades en el total de tasques observades i representa el 1,5% d'aquestes.

Total tasques observades	784
Freqüència real d'aparició	12
Percentatge d'aparició	1,5 %

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 6 vegades en format curt, és a dir, el 50% de les vegades; 6 vegades en format mitjà, és a dir, el 50% de les vegades; i cap vegada en format llarg, és a dir, el 0% de les vegades.

Tasques de duració curta	6	50%
Tasques de duració mitjana	6	50%
Tasques de duració llarga	0	0%
TOTAL	12	100%

Quadre resum

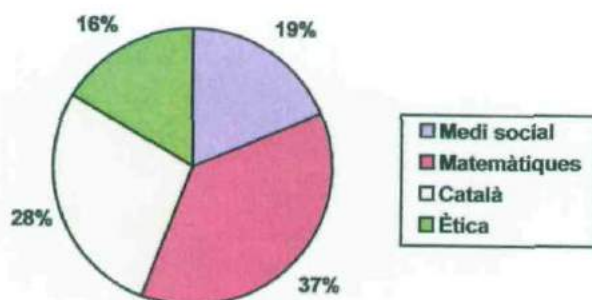
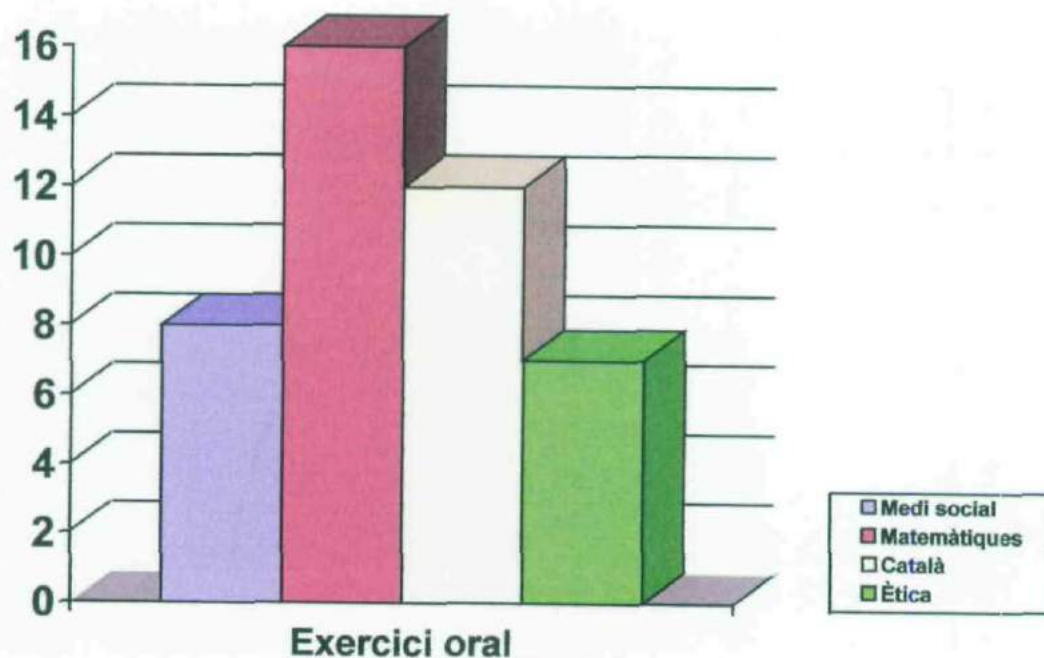
A continuació establim un resum comparatiu dels quatre quadres anteriors en el referent a les freqüències d'aparició i els seus percentatges. En ell podem observar que malgrat les freqüències varien, els percentatges són molt similars a totes les matèries.

	Total tasques observades	Freqüència d'aparició	Percentatge d'aparició
Ètica	841	7	1%
Medi social	922	8	1%
Matemàtiques	763	16	2%
Llengua cat.	784	12	1,5%

Comparació per matèries

En el total de l'observació, la tasca *Exercici oral* ha aparegut 43 vegades el que representa un 1% del total. En la distribució dels percentatges d'aparició dins aquesta tasca segons les matèries, a ètica ha estat del 16%, és a dir, 7 aparicions; el 19% a medi social, és a dir, 8 aparicions; del 37% a matemàtiques, és a dir, 16 aparicions i del 28% a llengua catalana, és a dir, 12 aparicions.

	Ètica	Medi	Matemàtiques	Llengua	TOTAL
Freqüència real d'aparició	7	8	16	12	43
Percentatge d'aparició	16%	19%	37%	28%	100%

Respecte la distribució del temps d'aquesta tasca segons les matèries, podem observar que en més de la meitat d'ocasions es dona en versió curta, 23 vegades, repartides en 3 vegades a ètica; 4 vegades a medi social; 10 vegades a matemàtiques, i 6 vegades a llengua catalana. La distribució de les tasques de duració mitjana és irregular, d'un total de 16, es dona una freqüència més nombrosa a matemàtiques amb 5 vegades i a llengua catalana amb 6 vegades, que a les altres matèries amb 3 a ètica i 2 a medi

social. Finalment, cal observar que aquesta tasca en duració llarga es dona molt poques vegades, un total de 4, repartides 1 a ètica, 2 a medi social i 1 a matemàtiques.

	Ètica	Medi	Matemàtiques	Llengua	TOTAL
Tasques duració curta	3(43%)	4(50%)	10 (63%)	6(50%)	23(53%)
Tasques duració mitjana	3(43%)	2(25%)	5 (31%)	6(50%)	16(37%)
Tasques duració llarga	1(14%)	2(25%)	1 (6%)	0(0%)	4(10%)
TOTAL	7(100%)	8(100%)	16 (100%)	12(100%)	43(100%)

Comentaris valoratius i interpretatius

La tasca *Exercici oral* és una de les tasques que apareixen amb menor freqüència de totes les observades, amb un 1% del total. Això vol dir que no es fan massa exercicis en veu alta per a tota la classe i també que molt sovint es deuen de barrejar amb moments de preguntes i respostes o rondes d'intervencions al voltant del tema que s'estigui treballant i per tant poden quedar diluïdes. Si observem els resultats per matèries, en totes és bastant baix el percentatge d'aparició, al voltant de l'1%, però a matemàtiques puja una miqueta, fins al 2%, i té força sentit donat que a matemàtiques es proven exercicis nous molt sovint i abans de començar-los a practicar de forma individual és molt normal que es facin oralment, entre tota la classe per tal de que la mestra vegi si el grup ha entès aquell nou procediment o si al contrari cal tornar-lo a explicar. A llengua catalana, apareix l'1,5% de les vegades i també pot ser degut a que, sobretot en els grups de més petits, abans de començar una fitxa d'exercicis es parlen els que són més nous o més difícils en veu alta per tal que després a l'hora de treballar no s'hagi d'interrompre la feina, el que passa és que no sempre aquesta tasca és prou evident i es pot confondre amb altres com ja hem apuntat més amunt.

En relació a les dades de temps obtingudes, observem que el conjunt de tasques detectades estan bastant repartides entre la duració curta i la mitjana, segurament degut a que la feina que es fa a nivell oral serveix per exemplificar com fer la resta dels exercicis i és poc habitual que es faci l'exercici sencer de forma oral, malgrat tot és

important saber que gairebé un 40% es dona en versió mitjana i vol dir que duren entre cinc i quinze minuts i si pensem en el que implica fer exercicis de forma oral, podem pensar que tenen força durada i que aquest fet pot provocar la pèrdua d'atenció dels alumnes que habitualment no es dona si la tasca és curta. Respecte a les de llarga durada, podem dir que representen una petita part del total, un 10%, que es tradueix en 4 vegades en el total de l'observació i per tant no té gaire importància.

- Apareix de forma molt minoritària en el global de l'observació i en totes les àrees.
- Serveix per demostrar al grup com es fa un exercici i donar-los confiança fent-lo conjuntament.
- Sol tenir una durada mitjana donat el seu caràcter demostratiu.

TREBALL EN GRUP

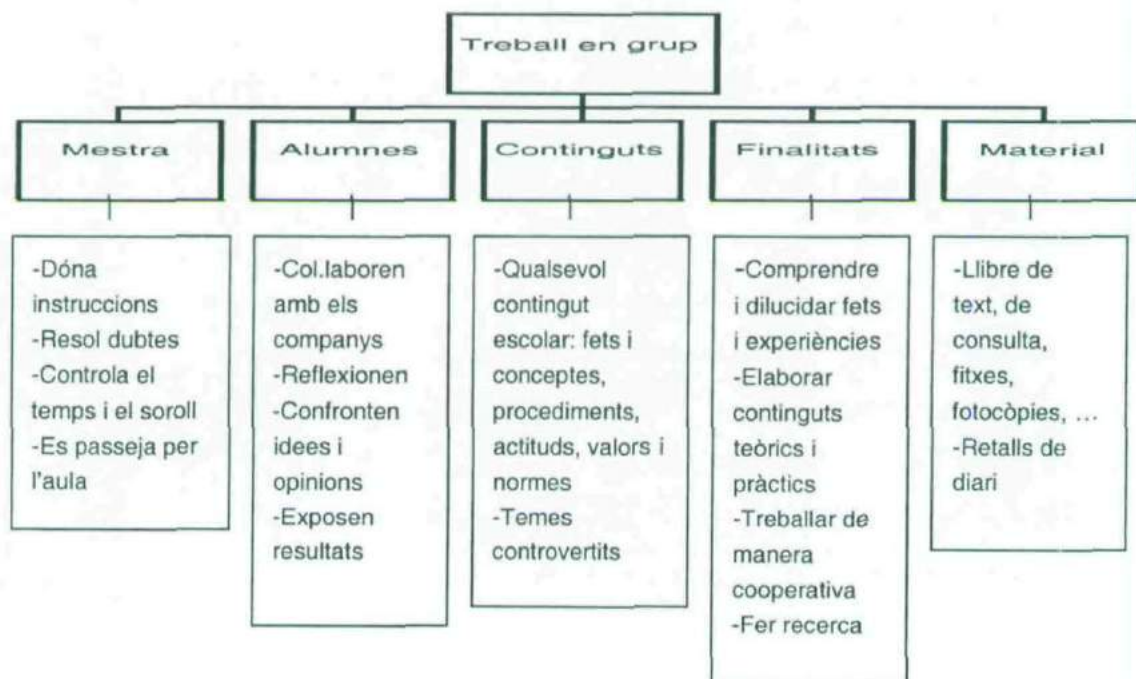
Definició

Treball pautat que realitzen els alumnes en agrupacions, normalment d'entre dos a sis membres. El grup treballa en una feina conjunta; és a dir, comparteixen un exercici que requereix d'accions interdependents el resultat de les quals es plasmarà en un escrit o exposició oral comú.

Descripció

Treball que realitzen dos o més alumnes, màxim sis, generalment companys de grup, al seu lloc habitual de l'aula (agrupacions de pupitres) i que presuposa una tasca conjunta; és a dir, requereix la col.laboració de tots els membres del grup en l'aportació d'idees, l'organització de la informació, la reflexió, la confrontació d'opinions. Aquest treball pot pretendre un resultat escrit o una reflexió que posteriorment s'haurà d'exposar de forma oral i per tant requerirà que el grup realitzi la redacció dels resultats del treball per escrit i/o l'elecció d'un portaveu que exposi els resultats de forma oral en una posterior posada en comú de tota la classe. Tota la classe està dividida en grups que realitzen la mateixa feina. Els alumnes marquen el ritme de treball donat que en el desenvolupament de l'exercici encomanat han d'organitzar-se i treballar conjuntament. Alhora, la mestra els va avisant del temps de que disposen i del ritme que haurien d'assumir. En el desenvolupament d'aquesta tasca la classe deixa d'estar en silenci per a passar generalment a un rebombori constant. Els alumnes s'endinsen en una discussió o atenen a la que es dona entre alguns dels seus companys. En aquestes discussions participen els membres del grup de treball i en ocasions requereixen la intervenció de la mestra. La mestra sol anar passejant per l'aula demanant que es baixi el to de veu, fomentant el treball cooperatiu i l'enteniment entre els membres dels diferents grups. També sol aclarir dubtes i torna a explicar aspectes del treball que han quedat mal entesos. En aquesta tasca es donen dos tipus d'intercanvi: un, directe, obert i amb correspondència dels membres del grup de treball, que pot seguir els passos d'un diàleg o arribar a ser una conversa totalment caòtica i un altre, amb la mestra, a través de converses restringides. El tipus de continguts dels treballs en grup sol ser conceptual o

obert a la discussió, sempre referit al tema tractat a la sessió i les finalitats que pretén són comprendre i dilucidar fets i experiències, elaborar continguts i treballar conceptes teòrics i procediments pràctics, també aprendre a treballar de manera cooperativa i a cercar informació.

Narració

“Després de diversos avisos per manca d’organització de la classe, la mestra recorda que s’han de col·locar en grups per seguir treballant els temes pendents.

Els diu:

–Recordeu amb qui us toca treballar i col·loqueu-vos ja, que a aquest pas no comenceu ni demà. Recordeu també tot el material que necessiteu per no haver-vos d’aixecar cada dos per tres!

Ràpidament comença a movilitzar-se la classe, hi ha nens i nenes aixecats que transporten llibres, fulls i material per escriure. En un moment tots tornen a estar en

ordre i sembla que comencen a treballar. Els grups són de cinc alumnes i això els dificulta una mica l'organització de la feina, per tal de facilitar-la, la mestra va passant per les taules i els va recordant quines feines cal fer i com. En arribar a la taula del grup tres els diu:

–A veure, ja teniu tot el material llegit?

– Sí –contesten alhora l'Henar i l'Ester

–A mi em queda alguna fotocòpia –diu el Dani

–I a mi també, només aquesta –respon l'Abel que alhora mostra a la mestra quina és la que li falta.

–Bé així podeu començar a treballar tots quatre i tu Arantxa? –pregunta la mestra

–Jo –i comença a mirar i remenar els papers sense atrevir-se a mirar a la mestra

–Tu no has fet les lectures, oi? –pregunta la mestra

–No, només aquesta –contesta l'Arantxa i treu un full una mica guixat

–Molt bé, doncs mestres la vostra companya llegeix el material vosaltres quatre podeu començar a fer el mapa conceptual del tema.

La mestra se'n va cap a un altre grup per seguir resolent dubtes i ajudant a l'organització i l'Ester diu als companys:

–Quin era el títol del tema?

–L'Edat mitjana –contesten l'Henar i l'Abel alhora

–Doncs col.loquem el títol en un requadre aquí –diu l'Ester

I senyala la part superior central del full en el que comencen a treballar.

–Quants punts tenia el tema? –pregunta l'Henar

L'Ester agafa les fotocòpies i les repassa i diu:

–Em sembla que tres, modes de vida, construccions i recursos

–Crec que en falta un, espera que ho miro –diu l'Abel

Revisa els seus papers i de cop diu:

–Sí, et falten les vies de comunicació

–Bé, doncs dividim el full en quatre parts i fem quatre requadres amb aquests títols diu l'Ester.

Treball en grup

“Els alumnes realitzen diferents feines de forma conjunta, en agrupacions de dos o més. Comparteixen la feina i el material, els coneixements i les destreses individuals i avancen conjuntament.”

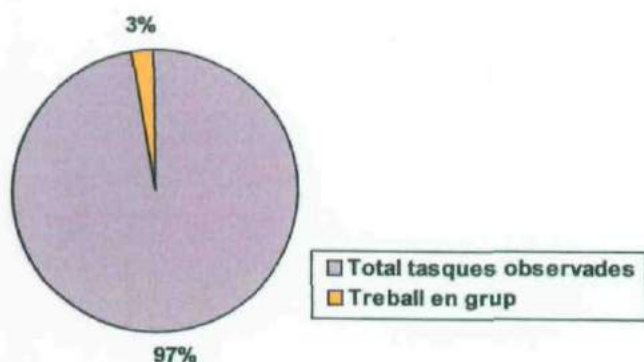
I tots es posen a treballar amb el llapis i la goma molt a l'abast, ja que escriuran i esborraran moltes vegades fins que considerin el mapa com definitiu.”

(Segment extret de la divuitena sessió de medi social observada a 5è.)

Dades quantitatives

La tasca *Treball en grup* representa el 3% del total de les tasques observades entre ètica i les matèries del currículum, medi social, matemàtiques i llengua catalana. És a dir, que apareix 86 vegades d'un total de 3310 tasques.

Total tasques observades	3310
Freqüència total	86
Percentatge d'aparició	3%

A ètica

Treball en grup apareix 45 vegades en el total de tasques observades i representa el 5% d'aquestes.

Total tasques observades	841
Freqüència real d'aparició	45
Percentatge d'aparició	5 %

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 19 vegades en format curt, és a dir, el 44% de les vegades; 23 vegades en format mitjà, és a dir, el 51% de les vegades; i 3 vegades en format llarg, el que representa el 5% de les vegades.

Tasques de duració curta	19	44%
Tasques de duració mitjana	23	51%
Tasques de duració llarga	3	5%
TOTAL	45	100%

A medi social

Treball en grup apareix 19 vegades en el total de tasques observades i representa el 2% d'aquestes.

Total tasques observades	922
Freqüència real d'aparició	19
Percentatge d'aparició	2%

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 4 vegades en format curt, és a dir, el 21% de les vegades; 9 vegades en format mitjà, és a dir, el 47% de les vegades; i 6 vegades en format llarg, el que representa el 32% de les vegades.

Tasques de duració curta	4	21%
Tasques de duració mitjana	9	47%
Tasques de duració llarga	6	32%
TOTAL	19	100%